

Załącznik
do uchwały Nr XX/198/2020
Rady Powiatu Inowrocławskiego
z dnia 25 czerwca 2020 r.

Sprawozdanie dyrektora
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Inowrocławiu
z działalności Centrum w 2019 roku.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu, zwane dalej Centrum, zostało utworzone uchwałą nr IV/21/99 Rady Powiatu Inowrocławskiego z dnia 19 stycznia 1999 r. w sprawie utworzenia Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu i działa jako samodzielna jednostka organizacyjno-budżetowa. Realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej, wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych oraz udzielania pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą.

Starosta Inowrocławski przy pomocy Centrum sprawuje nadzór nad działalnością jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i ośrodków interwencji kryzysowej.

Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym jednostką kieruje dyrektor, w oparciu o następujące działy:

- 1) Dział Pomocy Instytucjonalnej, realizujący zadania związane z rodzinami zastępczymi i usamodzielnieniami, domami pomocy społecznej, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi oraz Systemem Informatycznym POMOST;
- 2) Dział Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, realizujący zadania związane z likwidacją barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, dofinansowaniem do turnusów rehabilitacyjnych, środków ortopedycznych pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego, warsztatów terapii zajęciowej oraz rehabilitacji zawodowej;
- 3) Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej;
- 4) Dział Administracyjno-Finansowy;
- 5) Ośrodek Interwencji Kryzysowej;
- 6) Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

W 2019 r. przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty wyniosło 32,76. Działalność Centrum finansowana była ze środków własnych Powiatu Inowrocławskiego, odpisu 2,5% środków z PFRON-u na obsługę realizowanych zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz dotacji celowej przeznaczonej na funkcjonowanie Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

W okresie sprawozdawczym wpłynęło 10 235 pism, a 5 157 zostało wysłanych.

W roku 2019 Centrum przygotowało 8 projektów uchwał przyjętych przez Radę Powiatu Inowrocławskiego.

Domy pomocy społecznej.

Na dzień 31 grudnia 2019 r. w powiecie inowrocławskim funkcjonowało 5 domów pomocy społecznej, w których na liczbę miejsc statutowych 437 przebywało średnio 437 mieszkańców. Wszystkie domy w powiecie posiadają wymagane standardy i zezwolenia na prowadzenie domu. Każdy z domów ma określony typ w zależności od schorzeń podopiecznych.

Poniższe tabele przedstawiają dane dotyczące funkcjonowania domów pomocy społecznej.

Tabela 1

Dom Pomocy Społecznej w:	typ domu	liczba miejsc statutowych	średnia liczba mieszkańców	liczba mieszkańców na 31.12.2019 r.
Inowrocławiu	dla osób w podeszłym wieku	90	90	90
Ludzisku	dla osób niepełnosprawnych intelektualnie	100	100	100
Parchaniu	dla osób przewlekle psychicznie chorych	80	80	80
Tarnówku	dla osób niepełnosprawnych intelektualnie	80	80	80
Warzynie	dla osób przewlekle psychicznie chorych	87	87	87
R A Z E M		437	437	437

Tabela 2

Dom Pomocy Społecznej w:	średniomiesięczny koszt utrzymania mieszkańca	stawka żywieniowa w zł
Inowrocławiu	4 195,76	9,06
Ludzisku	4 077,57	9,41
Parchaniu	4 215,24	9,00
Tarnówku	4 505,73	8,39
Warzynie	3 803,91	9,56

Ustawa z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 z późn. zm.) wprowadziła nowe zasady finansowania i zobowiązała mocą art. 61 rodzinę oraz gminę do regulowania różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej, a opłatami wnoszonymi przez osoby przebywające w placówkach pomocy społecznej. W domach pomocy społecznej na 31 grudnia 2019 r. przebywało 212 osób, których pobyt był dofinansowany z budżetu państwa oraz 225 osób, których pobyt finansowały gminy oraz rodziny. Powyższe dane przedstawiają tabele 3 i 4.

Tabela 3

Dom Pomocy Społecznej w:	odpłatność za pobyt w zł:		
	według starych zasad	według nowych zasad	ogółem
Inowrocławiu	126 742,24	3 332 507,08	3 459 249,32
Ludzisku	895 306,30	1 379 320,31	2 274 626,61
Parchaniu	454 598,22	1 931 365,77	2 385 963,99
Tarnówku	748 473,37	1 024 317,97	1 772 791,34
Warzynie	400 773,44	2 132 942,31	2 533 715,75
RAZEM	2 625 893,57	9 800 453,44	12 426 347,01

Tabela 4 Mieszkańcy umieszczeni wg starych i nowych zasad.

Dom Pomocy Społecznej w:	stare zasady	nowe zasady
Inowrocławiu	10	80
Ludzisku	67	33
Tarnówku	56	24
Parchaniu	41	39
Warzynie	38	49
Razem	212	225

W domach pomocy społecznej przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na etaty oraz średnie miesięczne wynagrodzenie przedstawiało się następująco:

Tabela 5

Dom Pomocy Społecznej w:	przeciętne wynagrodzenie w zł	przeciętne zatrudnienie w etatach
Inowrocławiu	3 282,00	62,25
Ludzisku	3 212,68	69,95
Parchaniu	3 115,10	59,88
Tarnówku	3 177,91	58
Warzynie	2 957,18	63,28
Razem		313,36

W domach pomocy społecznej zatrudnionych było 321 osób.

Mieszkańcy przebywający w domach pomocy społecznej na starych zasadach posiadają własne środki finansowe. 212 osób posiada renty lub emerytury, natomiast 10 osób otrzymuje zasiłki stałe.

Struktura wiekowa osób przebywających w domach pomocy społecznej przedstawia się następująco.

Tabela 6

Wyszczególnienie	od 19 do 40 lat	od 41 do 60 lat	od 61 do 73 lat	powyżej 74
DPS Inowrocław	0	6	31	53
DPS Ludzisko	18	58	20	4
DPS Parchanie	8	26	32	14
DPS Tarnówko	26	42	9	3
DPS Warzyn	13	35	35	4
Razem	65	167	127	78

Największa rotacja mieszkańców występuje w Domu Pomocy Społecznej w Inowrocławiu z uwagi na wiek oraz stan chorobowy osób w nim umieszczanych. W roku

sprawozdawczym 38 osób zostało umieszczonych w ww. domu.

Zadaniem domów pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu inowrocławskiego jest zapewnienie całodobowej opieki, oraz zaspakajanie potrzeb bytowych, edukacyjnych, społecznych i religijnych na poziomie obowiązujących standardów. W zakresie potrzeb bytowych dom zapewnia: mieszkanie, wyżywienie, ubranie oraz środki czystości. W zakresie usług opiekuńczych i wspomagających dom zapewnia: pielęgnację, rehabilitację, terapię zajęciową, zajęcia kulturalne i rekreacyjne. Wszystkie działania domów pomocy społecznej są dla ich mieszkańców bezpłatne z mocy obowiązujących przepisów standaryzacyjnych. We wszystkich domach działają zespoły terapeutyczno-opiekuńcze, których celem działalności jest opracowanie i wdrożenie planów indywidualnego wsparcia. Każdy z domów posiada procedury dotyczące mieszkańców i personelu określające zasady postępowania w niektórych sytuacjach z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców zgodnie z obowiązującym prawem.

W roku 2019 Centrum wydało 348 decyzji dotyczących mieszkańców domów pomocy społecznej w tym:

- 1) 65 o umieszczeniu w domu pomocy społecznej;
- 2) 21 uchylających pobyt w domu pomocy społecznej;
- 3) 6 zmieniających pobyt w domu pomocy społecznej;
- 4) 6 odmownych;
- 5) 250 o ustaleniu odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej.

Ogółem budżety domów pomocy społecznej wyniosły 19 788 151,04 zł.

Finansowanie odbywało się z:

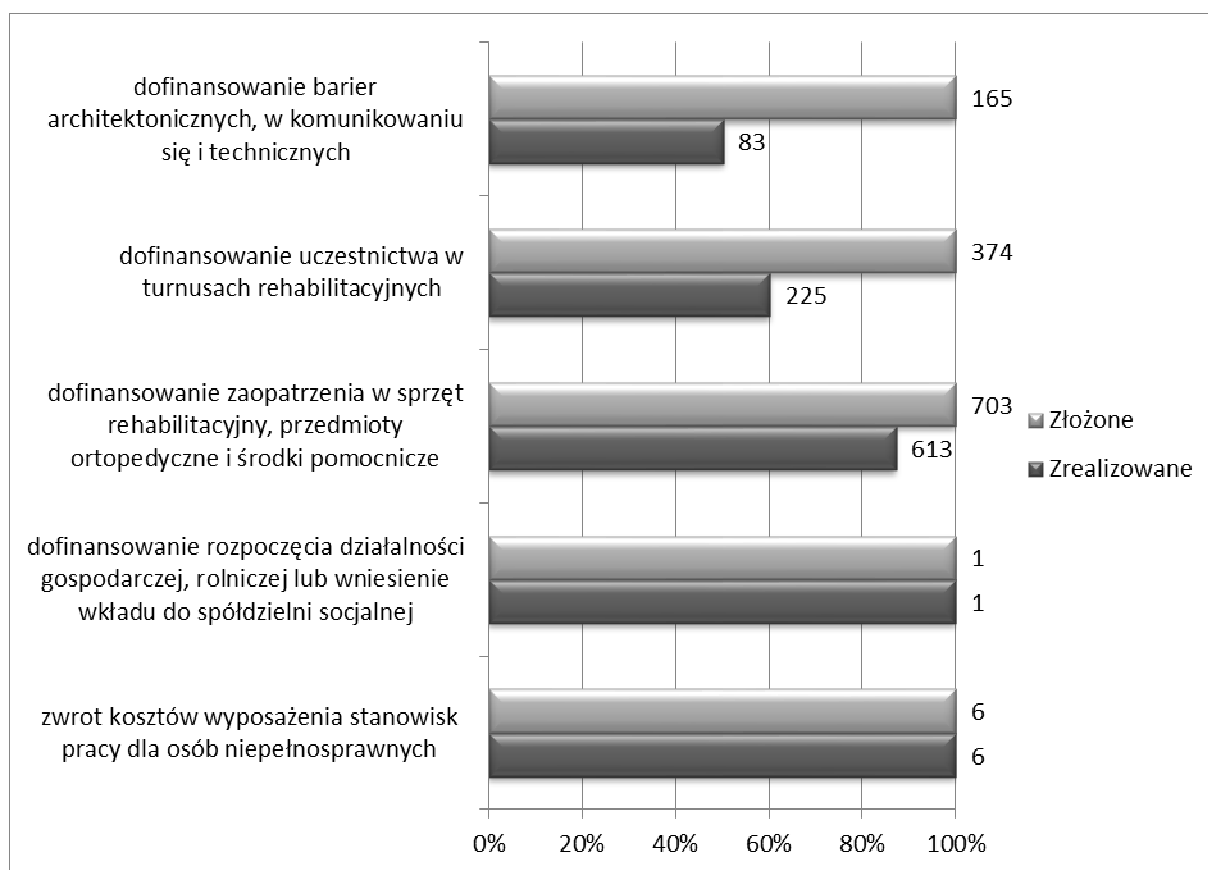
- 1) dotacji celowej z budżetu państwa na realizację bieżących zadań własnych powiatu w wysokości 8 290 185 zł;
- 2) odpłatności mieszkańców w wysokości 4 572 020,92 zł;
- 3) odpłatności gmin w wysokości 6 331 306,11 zł;
- 4) dotacji z PFRON w wysokości 80 000 zł;
- 5) środków własnych powiatu w wysokości 514 639,01 zł.

Rehabilitacja osób niepełnosprawnych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest jednostką realizującą zadania wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 426), zwaną dalej ustawą.

Powiat Inowrocławski otrzymał z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na 2019 rok środki w wysokości **2 300 448,00 zł**, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym (Dz. U. z 2019 r., poz. 1605 t.j.).

Wydatkowanie środków przekazanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, z przeznaczeniem na zadania należące do kompetencji samorządu powiatowego przedstawiają, poniższe wykresy i tabela.

Wykres 1

Wyszczególnienie zadań	środki PFRON na 2019 r.	złożone wnioski		wyplacone dofinansowanie	
		liczba	kwota	liczba osób	kwota
zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych	296 000,00 zł	6	346 598,00	6	296 000,00 zł
dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej	603 200,00 zł	1	603 200,00 zł	30	603 200,00 zł
dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej	35 000,00 zł	1	50 931,00 zł	1	35 000,00 zł
dofinansowanie sportu, kultury i turystyki osób niepełnosprawnych	50 000,00 zł	15	67 551,60 zł	763	50 000,00 zł
dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	646 872,00 zł	703	1 306 212,00 zł	613	646 863,53 zł
dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych	439 696,00 zł	374	665 916 ,00 zł	225	439 696,00 zł
dofinansowanie barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	290 000,00 zł	165	909 121,56 zł	83	290 000,00 zł
RAZEM:	2 360 768,00 zł	1265	3 949 530,16 zł	1721	2 360 759,53 zł

Tabela 7

Niepełnosprawność jest zjawiskiem bardzo powszechnym, występującym na całym świecie. Nie wszyscy zdają sobie sprawę z tego w jak dużej skali występuje, mimo iż należy mieć świadomość, że możemy stać się kiedyś osobami niepełnosprawnymi. Miliony osób cierpi z powodu niepełnosprawności, czyli każdej utraty sprawności lub nieprawidłowości w budowie czy funkcjonowaniu organizmu pod względem psychologicznym, psychofizycznym bądź anatomicznym.

Osoby dotknięte ograniczeniami sprawności mają również trudności w zaakceptowaniu samego siebie. Niewątpliwie załamanie oraz brak wiary w sens dalszego życia opóźniają proces rehabilitacji i leczenia, a także obniżają przewidywane efekty tych działań. Sytuacja wiąże się z silnymi emocjami, które towarzyszą ludziom w takich przypadkach. Problem z przystosowaniem i oswojeniem się z sytuacją dotyka większości osób niepełnosprawnych, tracą one wiarę i nadzieję na polepszenie swojej sytuacji.

Różnego rodzaju dysfunkcje bardzo często skutecznie uniemożliwiają prawidłowe wykonywanie ról społecznych, jakie narzuca codzienność, dlatego osobom niepełnosprawnym należy się zrozumienie oraz pomoc ze strony otoczenia. Niestety bardzo często osoby niepełnosprawne ulegają zjawisku stygmatyzacji, które docelowo prowadzi do wykluczenia społecznego. Wykluczenie społeczne natomiast jest sytuacją, w której jednostka pod wpływem wielu zdarzeń nie może uczestniczyć w życiu społecznym i nie ma na to większego wpływu. Nie korzysta tym samym z podstawowych praw, instytucji oraz rynku pracy, które powinny być dostępne dla wszystkich. Jako społeczeństwo i zarazem otoczenie osób niepełnosprawnych należy dążyć do tego, aby likwidować bariery i sprawiać, aby z dnia na dzień osobom niepełnosprawnym żyło się lepiej i aby wszystkie te osoby czuły się pełnowartościowymi członkami społeczności.

Do zadań powiatu realizowanych przez powiatowe centrum pomocy rodzinie w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej należy opracowanie i realizacja powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych, przestrzegania prawa osób niepełnosprawnych, podejmowania działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności, współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej tych osób. Zgodnie z ustawą powiat jako jeden z dysponentów środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wykonuje zadania na rzecz osób niepełnosprawnych. Klientami Centrum, korzystającymi z dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych są osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie o zaliczeniu

do jednego ze stopni niepełnosprawności, osoby całkowicie lub częściowo niezdolne do pracy lub dzieci do 16 roku życia, posiadające orzeczenie o niepełnosprawności.

W zależności od indywidualnych potrzeb osób niepełnosprawnych, powiatowe centra pomocy rodzinie w ramach środków Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych realizują następujące zadania.

Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych:

- 1) refundacja kosztów przystosowania tworzonych lub istniejących stanowisk pracy;
- 2) zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej skierowanej przez powiatowy urząd pracy;
- 3) finansowanie szkoleń;
- 4) udzielanie środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo w formie spółdzielni socjalnej;
- 5) dofinansowanie do 50% oprocentowania kredytów bankowych zaciągniętych a kontynuowanie działalności gospodarczej lub rolniczej;
- 6) zwrot kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu;
- 7) instrumenty rynku pracy;
- 8) dofinansowanie utworzenia stanowiska pracy w spółdzielni socjalnej dla skierowanej przez powiatowy urząd pracy osoby niepełnosprawnej oraz dofinansowanie kosztów wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego w okresie do 6 miesięcy od dnia zawarcia umowy.

Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych:

- 1) dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych;
- 2) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze;
- 3) dofinansowanie sportu, kultury, turystyki i rekreacji;
- 4) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych oraz w komunikowaniu się;
- 5) dofinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej.

W 2019 r. w ramach udzielonego wsparcia **608** osób, posiadających aktualne orzeczenie o niepełnosprawności, otrzymało dofinansowanie do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, na kwotę **643 936,53 zł**, w tym:

Tabela 8

Nazwa przedmiotu ortopedycznego lub środka pomocniczego	Liczba dofinansowanych przedmiotów
aparaty słuchowe (w tym wkładki uszne)	242
środki pomocnicze (pieluchomajtki, podkłady, wkładki anatomiczne, cewniki, zbiorniki na insulinę)	214
wózki inwalidzkie	38
protezy kończyn dolnych (w tym pończochy kikutowe oraz naprawy)	36
aparat z maską do leczenia obturacyjnego bezdechu sennego	18
obuwie ortopedyczne	12
balkoniki	10
ortezy	9
materace przeciwoleżynowe	5
protezy piersi	5
gorsety korekcyjne	4
poduszki przeciwoleżynowe	3
systemy wspomagające słyszenie	2
pionizator	2
urządzenie multifunkcyjne	2
rukaw tracheostomijny	2
siedzisko ortopedyczne	1
krtań elektroniczna	1
epiproteza oka	1
rękaw uciskowy	1

Aparaty słuchowe otrzymało 242 wnioskodawców, a 2 osoby skorzystały z dofinansowania do systemu wspomagającego słyszenie. Posiadanie, używanie aparatów słuchowych oraz systemów wspomagających słyszenie ma na celu polepszenie jakości i komfortu życia rodzinnego, towarzyskiego. Stwarza warunki do samodzielnego

funkcjonowania w rodzinie, środowisku lokalnym, szkolnym i zawodowym. Ułatwia osobom z dysfunkcją narządu słuchu komunikowanie się z otoczeniem, wykonywanie czynności życiowych, wpływa na osiągnięte wyniki w nauce oraz poziom wykształcenia, by osoba niepełnosprawna mogła cieszyć się z codziennego życia oraz kierować nim łatwiej, aktywniej.

Środki pomocnicze, takie jak pieluchomajtki, wkładki anatomiczne, worki do zbioru moczu oraz cewniki otrzymało 214 wnioskodawców. Stosowanie środków pomocniczych, podnosi komfort życia chorego, pozwala utrzymać skórę w dobrym stanie, to dbałość o dobro, higienę i zdrowie. Mogą być używane zarówno przez osoby prowadzące aktywny tryb życia, jak przez obłożnie chorych, unieruchomionych na długi czas w łóżku, którzy także korzystają z dofinansowania do poduszek lub materacy przeciwoodleżynowych, których zadaniem jest zapobieganie powstawaniu odleżyn u osób przewlekle chorych.

Z dofinansowania do zakupu protez kończyn dolnych oraz naprawy skorzystało 36 osób. Amputacja kończyn w wyniku chorób lub wypadków, wiąże się z koniecznością zakupu protezy. Świadomość kalectwa powoduje utratę samodzielności, ograniczenie kontaktów społecznych. Zasadniczo u osoby niepełnosprawnej zmienia się sytuacja społeczna i ekonomiczna, także aktywność fizyczna ulega znacznemu pogorszeniu. Niepełnosprawni odczuwają brak swobody w poruszaniu się, co ogranicza ich życie społeczne, prywatne jak i zawodowe. Proteza jest dla każdego pacjenta produktem wyjątkowym, pełni w jego życiu szczególną rolę. Otrzymane dofinansowanie i zakup protezy, pozwala na prowadzenie aktywniejszego życia społecznego, a przede wszystkim umożliwia powrót do pracy zawodowej.

Dofinansowanie do zakupu wózków inwalidzkich otrzymało 38 wnioskodawców. Upośledzenie narządu ruchu wiąże się zazwyczaj z ograniczeniem sprawności fizycznej danej osoby, niemożliwością podjęcia pracy, ale także z niemożnością wykonywania pewnych ról społecznych, a co za tym idzie niejednokrotnie załamaniem psychicznym osoby niepełnosprawnej. Głównymi problemami osób niepełnosprawnych, tej grupy, są szeroko występujące wokół nich różnego rodzaju bariery. Dla osób korzystających z tego rodzaju wsparcia ważne jest życie w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, prosty dostęp do obiektów użyteczności publicznej, swobodne przemieszczanie się i powszechne korzystanie ze środków transportu, możliwość łatwiejszej komunikacji. Udzielone dofinansowanie powinno powodować sprawniejsze działanie osoby niepełnosprawnej w społeczeństwie i umożliwić jej wydajniejsze funkcjonowanie.

Zrealizowano pozytywnie 18 wniosków osób starających się o aparaty do leczenia obturacyjnego bezdechu sennego. Protezy powietrzne kupowane są zgodnie z indywidualnymi potrzebami klienta. Ułatwiają one i poprawiają komfort oddychania podczas snu. Dzięki otrzymanemu dofinansowaniu do protez powietrznych chorzy znacznie poprawiają swoją aktywność życiową, redukują senność i apatię, zmęczenie w ciągu dnia. Korzystanie z tego rodzaju urządzeń jest jedyną metodą na normalne, zdrowe życie bez zachowań agresywnych, rozdrażnienia i niepokoju. Ustępuje podwyższony poziom lęku, depresja, trudności z pamięcią i koncentracją uwagi, konflikty rodzinne lub w pracy.

Przyznano dofinansowanie do 12 sztuk obuwia ortopedycznego. Osoby korzystające z tego rodzaju wsparcia, to przede wszystkim osoby z różnymi rozwojowymi dysfunkcjami, cierpiące na bóle reumatyczne, stóp, osoby po urazach, a także chorzy na cukrzycę z tzw. stopą cukrzycową. Odpowiednio dobrane obuwie koryguje wady postawy, niedoskonałości w budowie stóp a także ich schorzenia.

Łącznie 4 osoby skorzystały z dofinansowania do zakupu urządzenia multifunkcyjnego oraz pionizatora tj. urządzeń do terapii i rehabilitacji, pomagających funkcjonować osobom niepełnosprawnym, które nie nabyły bądź utraciły umiejętność samodzielnego poruszania się bez względu na wiek i poziom rozwoju intelektualnego między innymi: MPD, SM, dystrofia, hemiplegia, paraplegia, tetraplegia, miopatie, urazy kończyn dolnych, porażenie wiotkie i spastyczne.

W ramach środków PFRON osoby niepełnosprawne z upośledzeniem narządu ruchu mają również możliwość skorzystania z dofinansowania do sprzętu rehabilitacyjnego tj. sprzętu niezbędnego do prowadzenia zajęć rehabilitacyjnych mających za zadanie osiągnięcie przy aktywnym uczestnictwie osoby niepełnosprawnej możliwie najwyższego poziomu jej funkcjonowania, jakości życia, integracji społecznej, potwierdzonego zaświadczeniem lekarskim zgodnie z indywidualnymi potrzebami i możliwościami osoby niepełnosprawnej.

W 2019 roku **5** osób otrzymało dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego w wysokości **2 927,00 zł**, w tym: 3 rowery rehabilitacyjne, 1 system rehabilitacyjny pozycjonowania pacjenta oraz sprzęt do rehabilitacji dziecka w warunkach domowych tj. 1 mata, 2 półkule do rehabilitacji, 1 poduszka do balansowania, 2 piłki do rehabilitacji, 1 wałek do rehabilitacji, 4 taśmy do ćwiczeń.

Mimo wielu akcji i kampanii społecznych wciąż spotykane są sytuacje, w których osoby niepełnosprawne są wytykane palcami i izolowane przez resztę społeczeństwa.

Negatywne reakcje otoczenia, niechęć, obojętność powodują daleko idące konsekwencje, a osoby niepełnosprawne maksymalnie ograniczają kontakt z resztą społeczeństwa. Spowolniony jest także proces adaptacyjny oraz rehabilitacji.

Pozytywne reakcje i normalność w kontaktach międzyludzkich sprzyjają aktywności społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, dają szansę na samodzielne życie i kreatywne rozwiązania.

Rehabilitacja zawodowa odgrywa bardzo ważną rolę w rehabilitacji osób niepełnosprawnych i jest nierozdzielnie powiązana z rehabilitacją społeczną. Jedną z podstawowych wartości w życiu osób niepełnosprawnych stanowi praca. Wykonywanie pracy zawodowej nie tylko zapewnia egzystencję osobie niepełnosprawnej; ma też decydujący wpływ na poczucie własnej wartości, pozwala czuć się osobą niezależną, użyteczną społecznie oraz określa jej pozycję w hierarchii społecznej.

Realizacja przez Centrum zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej wynikających z ustawy umożliwia osobom niepełnosprawnym wsparcie finansowe przy podejmowaniu własnej działalności gospodarczej oraz zatrudnienie na stanowiskach pracy wyposażonych stosownie do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności. Dofinansowanie kosztów wyposażenia stanowisk pracy osób niepełnosprawnych stanowi jednocześnie formę zachęty dla pracodawców zamierzających zatrudniać niepełnosprawnych pracowników.

W ramach rehabilitacji zawodowej realizowano dwa zadania.

Pierwszym zadaniem był zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy osób niepełnosprawnych (art. 26e ustawy). Wpłynęło 6 wniosków, na łączną kwotę 346 598,00 zł.

Dofinansowania udzielono 6 pracodawcom ubiegającym się o zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy. W wyniku zawartych umów powstało 7 nowych stanowisk pracy:

- a) szlifierz,
- b) pokojowa,
- c) szwaczka,
- d) nauczyciel-terapeuta,
- e) operator krajarki,
- f) operator maszyny sztancującej,
- g) mechanik.

Drugim realizowanym zadaniem było **jednorazowe dofinansowanie rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej lub rolniczej** (art. 12a ustawy), o które ubiegała się 1 osoba, wnioskując o kwotę 50 931,00 zł.

Przyznano jej dofinansowanie kwocie 35 000,00 zł na rozpoczęcie działalności gospodarczej w zakresie świadczenia usług krawieckich.

Na terenie powiatu inowrocławskiego funkcjonuje jeden warsztat terapii zajęciowej - Warsztat Terapii Zajęciowej „Razem” przy Stowarzyszeniu Pomocy Upośledzonym Umysłowo w Inowrocławiu dla 30 uczestników.

Warsztat terapii zajęciowej realizuje zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej, zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności, niezbędnych do prowadzenia przez osobę niepełnosprawną niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia - na miarę jej indywidualnych możliwości.

Realizacja przez warsztat zadań odbywa się poprzez:

- 1) ogólne usprawnianie;
- 2) rozwijanie umiejętności, w tym wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, przy zastosowaniu różnych technik terapii zajęciowej;
- 3) przygotowanie do życia w środowisku społecznym, w szczególności poprzez rozwój umiejętności planowania i komunikowania się, dokonywania wyborów, decydowania o swoich sprawach oraz rozwój innych umiejętności niezbędnych w niezależnym życiu, a także poprawę kondycji psychicznej i fizycznej;
- 4) rozwijanie psychofizycznych sprawności niezbędnych w pracy;
- 5) rozwijanie podstawowych oraz specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających podjęcie pracy w zakładzie aktywności zawodowej lub innej pracy zarobkowej, albo szkolenia zawodowego.

W 2019 r, w zajęciach uczestniczyło 30 osób niepełnosprawnych, 20 z orzeczeniem o znacznym i 10 z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Większość uczestników posiadała niepełnosprawność intelektualną różnego stopnia, w niektórych przypadkach występowało sprzężenie niepełnosprawności oraz współistniejące choroby.

Zgodnie z § 21 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. z 2004 r. Nr 63, poz. 587) jednostka prowadząca warsztat składa powiatowi roczne sprawozdanie

z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystania środków finansowych warsztatu, zwane dalej "sprawozdaniem", w terminie do dnia 1 marca następnego roku. Sprawozdanie to stanowi podstawę do dokonywania przez powiat corocznej oceny działalności warsztatu.

Sprawozdanie zawiera w szczególności:

- 1) rozliczenie roczne oraz informacje o wykorzystaniu przez warsztat środków finansowych, z uwzględnieniem kwot uzyskanych ze sprzedaży produktów i usług;
- 2) informacje o:
 - a) liczbie uczestników warsztatu oraz stopniu i rodzaju ich niepełnosprawności,
 - b) ogólnej frekwencji uczestników w zajęciach warsztatu w poszczególnych miesiącach roku sprawozdawczego,
 - c) formach i metodach realizowanej przez warsztat działalności rehabilitacyjnej,
 - d) liczbie uczestników, którzy opuścili warsztat, wraz z podaniem przyczyn ich odejścia,
 - e) liczbie uczestników, którzy poczynili postępy w zakresie:
 - zaradności osobistej i samodzielności,
 - rehabilitacji społecznej,
 - rehabilitacji zawodowejwraz z opisem tych postępów;
- 3) informacje o decyzjach podjętych przez radę programową w stosunku do uczestników warsztatu, wobec których rada programowa dokonała oceny realizacji indywidualnego programu rehabilitacji.

Stowarzyszenie Pomocy Upośledzonym Umysłowo w Inowrocławiu, prowadzące Warsztat Terapii Zajęciowej „Razem” złożyło stosowne sprawozdania ze swojej działalności. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na działalność warsztatu przeznaczył w 2019 r. kwotę 542 880 zł, a Powiat Inowrocławski kwotę 60 320. Pieniądze zostały wykorzystane na wynagrodzenia dla pracowników, a także na koszty niezbędne do funkcjonowania warsztatu, energię, koszty ubezpieczenia, materiały do terapii w pracowniach oraz na trening ekonomiczny.

Terapia zajęciowa odbywała się w pracowniach terapeutycznych tj. w pracowni ogrodniczej, stolarskiej, kulinarnej i gospodarstwa domowego, plastyczno-poligraficznej, krawieckiej i umiejętności społecznych. Prowadzone są też zajęcia uzupełniające, rehabilitacja i rewalidacja i zajęcia rekreacyjno-sportowe.

Uczestnicy Warsztatu Terapii Zajęciowej „Razem” z Inowrocławia brali udział w wielu zawodach sportowych, między innymi: w XIII Kujawsko-Pomorskim Mityngu

Pływackim Olimpiad Specjalnych w Osielsku, VIII Kujawsko-Pomorskim Turnieju Bocce Olimpiad Specjalnych w Brodnicy, w VIII Turnieju Bowlingowym Olimpiad Specjalnych w Bydgoszczy oraz w X Kujawsko-Pomorskim Mityngu Lekkoatletycznym w Świeciu, i XVIII Spartakiadzie Osób Niepełnosprawnych w Inowrocławiu.

Realizacja przez warsztat działalności rehabilitacyjnej odbywa się za pomocą różnych metod pracy:

- 1) metody aktywnego uczenia się przez działanie, odkrywanie i przeżywanie sytuacji zadaniowych;
- 2) metody naturalnego bogactwa treści, ilości form i metod stymulacji;
- 3) wielofunkcyjnego, wielostronnego wielozadaniowego kształtowania.

W ramach aktywizacji zawodowej w 2019 roku zorganizowano i koordynowano praktyki zawodowe. Podczas tych praktyk uczestnicy zdobywali doświadczenie zawodowe, nowe umiejętności, uczyli się samodzielności w miejscu pracy, rozwijali swoją odpowiedzialność i dojrzałość zawodową, mieli możliwość weryfikacji swoich marzeń i planów z rzeczywistymi możliwościami zawodowymi i zwiększali swoją motywację w dążeniu do pracy.

System rehabilitacji zawodowej objął w 2019 roku kontynuację współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Inowrocławiu. Uczestnicy zarejestrowani w PUP systematycznie kontaktowali się z doradcą zawodowym, śledziły oferty pracy, brały udział w spotkaniach z pracodawcami.

25 lipca 2019 r. Starosta Inowrocławski podpisał umowę z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na realizację przez Samorząd powiatowy programu „Zajęcia klubowe w WTZ”. Celem programu jest wsparcie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez prowadzenie przez WTZ zajęć klubowych jako zorganizowanej formy rehabilitacji. W 2019 r. PFRON na ten cel przekazał 12 000 zł.

Warsztat cieszy się dużym zainteresowaniem wśród osób niepełnosprawnych.

Po zapoznaniu się z przekazanymi materiałami dotyczącymi działalności warsztatu w roku ubiegłym należy ocenić pozytywnie pracę, prowadzoną rehabilitację zawodową, realizację indywidualnych planów terapii i rehabilitacji, metody pracy, współpracę z rodzicami oraz całość prowadzonej dokumentacji warsztatu.

Starosta Inowrocławski podpisał 25 kwietnia 2019 r. porozumienie Nr 91/2019 z Prezydentem Torunia w sprawie pokrywania kosztów rehabilitacji mieszkańca Powiatu Inowrocławskiego, uczestnika Warsztatu Terapii Zajęciowej „Arkadia” w Toruniu, w części nie objętej dofinansowaniem ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Powiat przekazał 2 010,66 zł na pokrycie kosztów rehabilitacji w odniesieniu do swojego mieszkańca, zgodnie z art. 10b ust. 6 ustawy.

Na podstawie art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. b ustawy o dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku, udokumentują zapewnienie odpowiednich do potrzeb osób niepełnosprawnych warunków technicznych i lokalowych do realizacji zadania oraz udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków Funduszu.

Organizacja sportu, kultury, rekreacji i turystyki odgrywa istotną rolę w procesie rehabilitacji osób niepełnosprawnych oraz we włączaniu tych osób w nurt życia społecznego. Działania, te zwiększając aktywność osób z niepełnosprawnością, przyspieszają proces integracji społecznej.

Organizowanie zajęć i imprez sportowych służy podnoszeniu i nabywaniu sprawności fizycznej przez osoby niepełnosprawne. Sport jako element zdrowego stylu życia chroni zdrowie i ogranicza przyczyny i skutki niepełnosprawności.

Upowszechnianie kultury umożliwia osobom niepełnosprawnym korzystanie z dóbr dziedzictwa narodowego. Jest ambitną formą spędzania wolnego czasu o szerokich walorach poznawczych i kształcących.

Organizacja rekreacji umożliwia wytchnienie, odpoczynek od pracy. Poprzez zapobieganie przemęczeniu służy ochronie zdrowia.

Organizowanie turystyki stanowi aktywne formy spędzania wolnego czasu poprzez wyjazdy poza miejsce stałego zamieszkania lub wędrowek w celach krajoznawczych.

W roku sprawozdawczym na dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych wpłynęło 15 wniosków.

Zawarto 15 umów na łączną kwotę 50 000 zł.

Stowarzyszenia i organizacje otrzymały dofinansowanie z przeznaczeniem na niżej wymienione cele:

- 1) dofinansowanie z zakresu sportu osób niepełnosprawnych - 3 zadania zostały dofinansowane na kwotę 6 254,00 zł;
- 2) dofinansowanie z zakresu rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych - 5 zadań zostało dofinansowanych na kwotę 34 104,00 zł;
- 3) dofinansowanie z zakresu kultury osób niepełnosprawnych - 7 zadań zostało dofinansowanych na kwotę 9 642,00 zł.

Dofinansowano następujące zadania.

Tabela 9

Lp.	wnioskodawca	przedmiot dofinansowania	osoby dorosłe	dzieci	kwota przyznana
1.	Inowrocławskie Stowarzyszenie AMAZONKI	Wycieczka: pałace i zamki opolszczyzny	40	0	10 000,00
2.	Stowarzyszenie na rzecz wspierania osób niepełnosprawnych „WARZYNEK”	Wycieczka do Golubia-Dobrzynia	30	0	1 604,00
3.	Polski Związek Niewidomych	Obchody Dnia Dziecka	0	20	600,00
4.	Polski Związek Niewidomych	Wycieczka Karpacz – Jelenia Góra	40	0	10 000,00
5.	Inowrocławskie Stowarzyszenie AMAZONKI	Wycieczka do Częstochowy i okolic	46	0	5 000,00
6.	Polski Związek Głuchych	Turniej Dartha	15	0	526,00
7.	Polski Związek Głuchych	Wycieczka : Bieszczady – tropem natury	30	0	7 500,00
8.	Polski Związek Niewidomych	Piknik – festyn integracyjny	66	0	1 490,00
9.	Polski Związek Niewidomych	Turniej warcabowy	12	0	500,00
10.	Polski Związek Niewidomych	Obchody Dnia Białej Laski	72	0	2 414,00

11.	Polski Związek Głuchych	Piknik sportowo-integracyjny	40	0	1 728,00
12.	Polski Związek Niewidomych	Mikołajki dla dzieci	0	20	600,00
13.	Inowrocławskie Stowarzyszenie AMAZONKI	Spotkanie Oplatkowe	46	0	2 208,00
14.	Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy „Flandria”	XVIII Spartakiada Osób Niepełnosprawnych	251	0	4 000,00
15.	Polski Związek Głuchych	Spotkanie Oplatkowe	35	0	1 830,00
<i>RAZEM</i>					50 000,00

Na podstawie art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. a ustawy można dofinansować uczestnictwo osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych. Celem uczestnictwa w turnusie jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi poprzez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu.

Osoby niepełnosprawne uczestniczące w turnusach rehabilitacyjnych korzystają z całodobowej opieki lekarsko-pielęgniarskiej, leczenia farmakologicznego i diet odpowiednio zaleconych przez lekarza prowadzącego. Ponadto uczestnicy turnusu mogą korzystać z wykwalifikowanej pomocy psychologicznej i fachowej wiedzy przekazywanej przez personel danego ośrodka w formie prezentacji i wykładów, wiedzy na temat przyczyn niektórych schorzeń cywilizacyjnych, zagrożeń związanych z nieprawidłowym trybem życia, nawykami i odżywianiem, a także sposobów zapobiegania negatywnym skutkom tych zjawisk. Osoba niepełnosprawna może brać udział w terapiach psychologicznych, edukacji zdrowotnej prowadzonej przez wysokokwalifikowaną kadrę.

W ośrodkach odbywają się prelekcje na tematy regionalne, historyczne, wykłady z zakresu nowych metod terapeutycznych. Osoba niepełnosprawna ma możliwość uczestniczenia w wyprawach poznawczych do szczególnie atrakcyjnych miejscowości regionu, w którym turnus się odbywa. Organizowane na turnusach są również koncerty muzyczne, pokazy tańca towarzyskiego, ogniska i wieczorki taneczne.

Większość organizowanych turnusów to turnusy usprawniająco-rekreacyjne, na których osiąga się efekty rewalidacyjne w zakresie schorzeń podstawowych oraz percepcji sensorycznej i poprawy koordynacji psychoruchowej. Osoba niepełnosprawna integruje się

z grupą i z otoczeniem co znacznie wpływa na umiejętność radzenia sobie z niepełnosprawnością i nawiązywanie nowych kontaktów.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. z 2007, Nr 230 poz. 1694, z późn. zm.) wysokość dofinansowania wynosiła:

- 30% przeciętnego wynagrodzenia - dla osoby niepełnosprawnej ze znacznym stopniem niepełnosprawności, osoby niepełnosprawnej w wieku do 16 roku życia oraz osoby niepełnosprawnej w wieku 16-24 lata uczącej się i niepracującej, bez względu na stopień niepełnosprawności;
- 27% przeciętnego wynagrodzenia - dla osoby niepełnosprawnej z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności;
- 25% przeciętnego wynagrodzenia - dla osoby niepełnosprawnej z lekkim stopniem niepełnosprawności;
- 20% przeciętnego wynagrodzenia - dla opiekuna osoby niepełnosprawnej;
- 20% przeciętnego wynagrodzenia - dla osoby niepełnosprawnej zatrudnionej w zakładzie pracy chronionej, niezależnie od posiadanego stopnia niepełnosprawności.

Wysokość dofinansowania do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym obliczonym według „przeciętnego wynagrodzenia” na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym.

Tabela 10

Stopień niepełnosprawności	IV kwartał 2018 (4863,74zł)	I kwartał 2019 (4950,94zł)	II kwartał 2019 (4839,24zł)	III kwartał 2019 (4931,59 zł)
Znaczny (30%)	1459,00	1485,00	1452,00	1479,00
Umiarkowany (27%)	1313,00	1337,00	1307,00	1332,00
Lekki (25%)	1216,00	1238,00	1210,00	1233,00
Dzieci do 16 roku życia lub od 16 do 24 uczące się nie pracujące (30%)	1459,00	1485,00	1452,00	1479,00
Opiekun (20%)	973,00	990,00	968,00	986,00

Pracownik ZPCH (20%)	903,00	925,00	904,00	916,00
-------------------------	--------	--------	--------	--------

Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym w roku 2019 otrzymały **362** osoby, w tym:

- 162 osoby dorosłe i ich 79 opiekunów,
- 63 dzieci i ich 58 opiekunów.

Łącznie w roku 2019 na dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych przeznaczono środki z PFRON w wysokości **439 696 zł**, w tym dla:

- dorosłych osób niepełnosprawnych przekazano kwotę **294 403 zł**, co stanowiło **67%** środków,
- dzieci i młodzieży niepełnosprawnej przekazano kwotę **145 293 zł**, co stanowiło **33%** środków.

Z dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych skorzystało **125** kobiet, co stanowiło **35%** ogółu osób. Mieszkańcy wsi stanowili **9%** ogółu osób (**32** osoby).

Na podstawie art. 35 ust. 1 pkt 7 lit. d ustawy można dofinansować osobom niepełnosprawnym likwidację barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.

Bariery architektoniczne to wszelkie utrudnienia występujące w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym. Realizacja tego zadania ma na celu umożliwienie lub w znacznym stopniu ułatwienie osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem.

W 2019 r. wpłynęło 67 wniosków o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej na łączną kwotę 445 060,54 zł. Zawarto oraz zrealizowano 32 umowy o dofinansowanie. Wyplacona kwota dofinansowań wyniosła 112 377,39 zł. Osoby, które otrzymały dofinansowanie przystosowały łazienki do swoich potrzeb, m.in. likwidowano wanny, które ustępowały miejsca odpływom liniowym lub tzw. kopertom. Montowano także uchwyty, poręcze oraz siedziska prysznicowe. Wśród osób, które otrzymały dofinansowanie 66% stanowiły kobiety (21), mieszkańcy wsi stanowili 25% (8), dzieci i młodzież niepełnosprawna 3% (1).

Bariery techniczne to przeszkody wynikające z braku zastosowania lub niedostosowania odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności przedmiotów lub urządzeń. Likwidacja tej bariery powinna spowodować sprawniejsze działanie osoby niepełnosprawnej w społeczeństwie i umożliwić wydajniejsze jej funkcjonowanie w życiu codziennym.

Na dofinansowanie likwidacji barier technicznych wpłynęło w 2019 r. 80 wniosków na kwotę 406 667,59 zł. Zrealizowano 42 wnioski na kwotę 165 722,61 zł. Większość, bo 27 osób, otrzymała w ramach tego zadania dofinansowanie do zakupu łóżka rehabilitacyjnego, 4 do zakupu schodolazu oraz roweru trójkołowego, 2 do podnośników transportowych. Sfinansowano także zakup oczyszczacza powietrza, fotela pionizującego, taboretu prysznicowego, oraz zakup i montaż dwóch podnośników pionowych w kwocie 75 000,00 zł. 52% beneficjentów pomocy stanowiły kobiety (23), 27% mieszkańcy wsi (12), dzieci i młodzież niepełnosprawna 11% (5).

Bariery w komunikowaniu się to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się i/lub przekazywanie wiedzy. Likwidacja tej bariery powinna powodować sprawniejsze działanie osoby niepełnosprawnej w społeczeństwie i umożliwić jej kontakt z otoczeniem.

W 2019 r. 18 wnioskodawców ubiegało się o dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się. Łączna kwota wnioskowana wyniosła w tym zadaniu 57 393,43 zł. Wyplacono natomiast 11 900,00 zł dla 9 wnioskodawców - 3 z nich to kobiety. Większość osób wnioskowała o dofinansowanie do zakupu komputera, który za pośrednictwem internetu pozwoliłby im na komunikowanie się ze światem zewnętrznym. Dofinansowano również zakup urządzenia lektorskiego oraz 3 telefonów.

W 2019 r. zgodnie z zarządzeniem dyrektora Centrum przeprowadzono kontrole:

- 1) zakupionego sprzętu rehabilitacyjnego u 4 osób (na poziomie 15% umów zawartych w 2018 r., 10% umów zawartych w 2017 r. oraz 5% umów zawartych w 2016 r.);
- 2) sprzętu likwidującego bariery w komunikowaniu u 6 osób (na poziomie 15% umów zawartych w 2018 r., 10% umów zawartych w 2017 r. oraz 5% umów zawartych w 2016 r.).

Pies przewodnik

Osoby niewidome lub niedowidzące z uwagi na swoją niepełnosprawność napotykają szereg trudności, szczególnie w przemieszczaniu się. Dzięki pomocy psa przewodnika, który

jest psem wyszkolonym indywidualnie, mogą m.in. swobodnie poruszać się w przestrzeni publicznej oraz aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym.

W 2019 roku dofinansowanie ze środków Powiatu Inowrocławskiego na utrzymanie psa przewodnika osoby niewidomej tj. zakup karmy, usług weterynaryjnych, otrzymała jedna mieszkanka Inowrocławia w wysokości 3 000,00 złotych.

Aktywny samorząd.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu w 2019 roku po raz kolejny przystąpiło do realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd”. Wnioski były przyjmowane od 1 marca do 10 października 2019 r.

Program „Aktywny samorząd” umożliwia aktywniejsze włączenie się w działania na rzecz osób niepełnosprawnych, jest rozszerzeniem działań realizowanych przez samorządy w zakresie zaopatrzenia beneficjentów w sprzęt rehabilitacyjny oraz likwidowania barier komunikacyjnych. Działania przewidziane w programie uzupełniają plany ujęte w powiatowych strategiach rozwiązywania problemów społecznych i programach działań na rzecz osób niepełnosprawnych. Proponowane formy wsparcia dotyczą likwidacji barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie osób niepełnosprawnych.

Celem głównym programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Cele szczegółowe: przygotowanie beneficjentów programu z zaburzeniami ruchu i percepcji wzrokowej do pełnienia różnych ról społecznych poprzez umożliwienie im włączenia się do tworzącego się społeczeństwa informacyjnego; aktywizacja społeczna, zawodowa lub wsparcie w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się oraz barier transportowych; aktywizacja zawodowa poprzez zastosowanie elementów wspierających zatrudnienie; poprawa szans beneficjentów programu na rywalizację o zatrudnienie na otwartym rynku pracy poprzez podwyższanie kwalifikacji; wzrost kompetencji osób zaangażowanych w proces rehabilitacji osób niepełnosprawnych, pracowników lub pracujących na rzecz jednostek samorządu terytorialnego lub organizacji pozarządowych. W programie mogły brać udział osoby w wieku aktywności zawodowej (kobiety do 60 roku życia, mężczyźni do 65 roku życia) oraz dzieci i młodzież w wieku do 18 lat. Dodatkowo w obszarze C dofinansowanie mogły otrzymać kobiety powyżej 60 roku życia oraz mężczyźni powyżej 65 roku życia, o ile byli zatrudnieni.

Program obejmował następujące obszary wsparcia:

1) **Moduł I** – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową,

w tym:

a) Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

- Zadanie 1: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu dla osób niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu ruchu – wpłynęły 4 wnioski, dofinansowanie otrzymały 4 osoby w łącznej wysokości **24 995,00 zł**,
- Zadanie 2: pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B dla osób niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu ruchu – wpłynął 1 wniosek, który został zrealizowany pozytywnie, udzielono dofinansowania w wysokości **2 073,00 zł**,
- Zadanie 3: pomoc w uzyskaniu prawa jazdy dla osób niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu słuchu – wpłynął 1 wniosek, który został zrealizowany pozytywnie, udzielono dofinansowania w wysokości **2 722,50 zł**,
- Zadanie 4: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu dla osób niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu słuchu – wpłynął 1 wniosek, wypłacono dofinansowanie wysokości **1 444,00 zł**,

b) Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym:

- Zadanie 1: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu rąk) – do Centrum wpłynęło 9 wniosków, **które zostały zrealizowane, udzielono dofinansowania w wysokości 42 913,00 zł**,
- Zadanie 2: dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania – do Centrum wpłynęły 2 wnioski, **które zostały zrealizowane, udzielono dofinansowania w wysokości 4 000,00 zł**,
- Zadanie 3: Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z umiarkowanym stopniem

niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku) – do Centrum wpłynęły 3 wnioski, **które zostały zrealizowane, udzielono dofinansowania w wysokości 11 120,00 zł,**

- Zadanie 4: Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy) – do Centrum wpłynęło 7 wniosków, **które zostały zrealizowane, udzielono dofinansowania w wysokości 16 101,00 zł,**
- Zadanie 5: Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności) – do Centrum wpłynął 1 wniosek, **który został zrealizowany, udzielono dofinansowania w wysokości 1 000,00 zł.**

c) Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

- Zadanie 1: pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – dofinansowanie otrzymały 3 osoby w łącznej wysokości **30 000,00 zł,**
- Zadanie 2: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym - wpłynęło 47 wniosków, **dofinansowanie otrzymały 43 osoby w wysokości 123 406,00 zł,**
- Zadanie 3: pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości – wpłynęły 2 wnioski, **które zostały zrealizowane pozytywnie, udzielono dofinansowania w wysokości 40 000,00 zł,**
- Zadanie 4: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny (co najmniej na III poziomie jakości) – w 2019 r. nie wpłynął żaden wniosek na to zadanie,
- Zadanie 5: pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego – wpłynęło 10 wniosków, dofinansowanie otrzymało 5 osób w łącznej wysokości **23 462,00 zł,**

d) Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej – wpłynęło 5 wniosków, **wszystkie wnioski zrealizowano pozytywnie, wypłacono dofinansowanie w łącznej wysokości 8 802,73 zł;**

2) **Moduł II** – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym. Od 2016 roku nastąpiły zmiany w procedurach wypłacania dofinansowania w ramach Modułu II w związku z czym wnioskodawcy w roku 2019 otrzymali jedynie część dofinansowania, ponieważ po podpisaniu umowy wypłacone zostały tylko kwoty za czesne, dodatki natomiast będą wypłacone po dostarczeniu zaświadczeń o ukończeniu semestru,

– wpłynęły 52 wnioski, **dofinansowanie otrzymało 35 osób w wysokości 95 798,00 zł.**

W 2019 r. przeprowadzono kontrole w następujących obszarach: **Moduł I** - Obszar B Zadanie 1 - 5 osób, Obszar C Zadanie 2 - 5 osób, **Moduł II** – 5 osób.

Rodzina w Centrum 2

Centrum realizuje projekt „Rodzina w Centrum 2”, który jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020. Główny cel projektu oraz jego adresaci nie zmienili się. Planowane efekty realizacji projektu to pokonanie trudności i wzmocnienie kompetencji oraz więzi w rodzinach naturalnych i zastępczych, nabycie umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie z emocjami przez dzieci oraz wzmocnienie kompetencji i podniesienie samooceny młodzieży przebywającej i opuszczającej pieczę zastępczą.

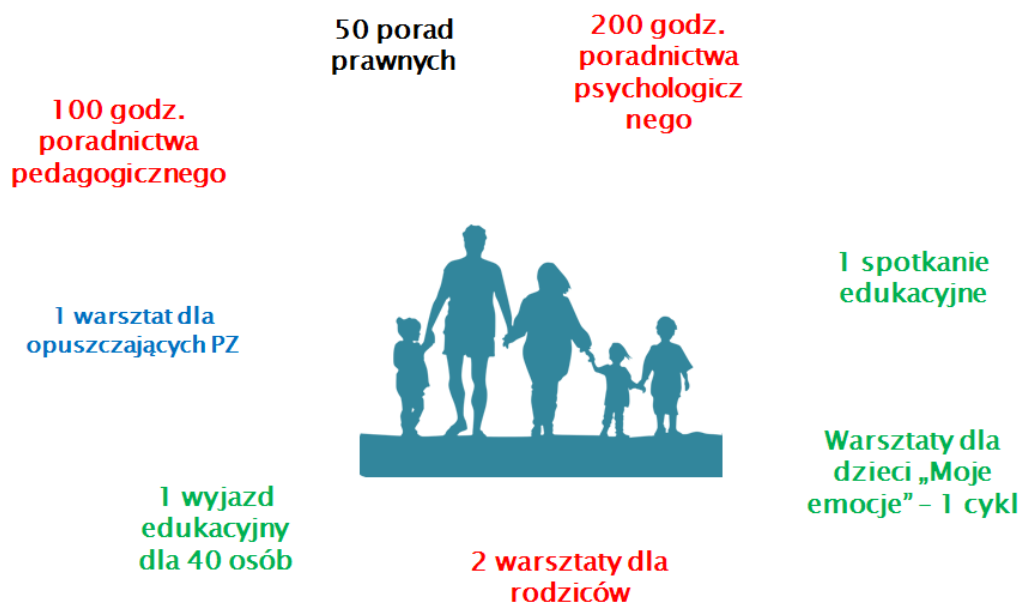
Głównym celem projektu jest zwiększenie dostępu do usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej poprzez zbudowanie jednego zintegrowanego systemu pomocy dla rodzin w województwie kujawsko-pomorskim.

Projekt skierowany jest do:

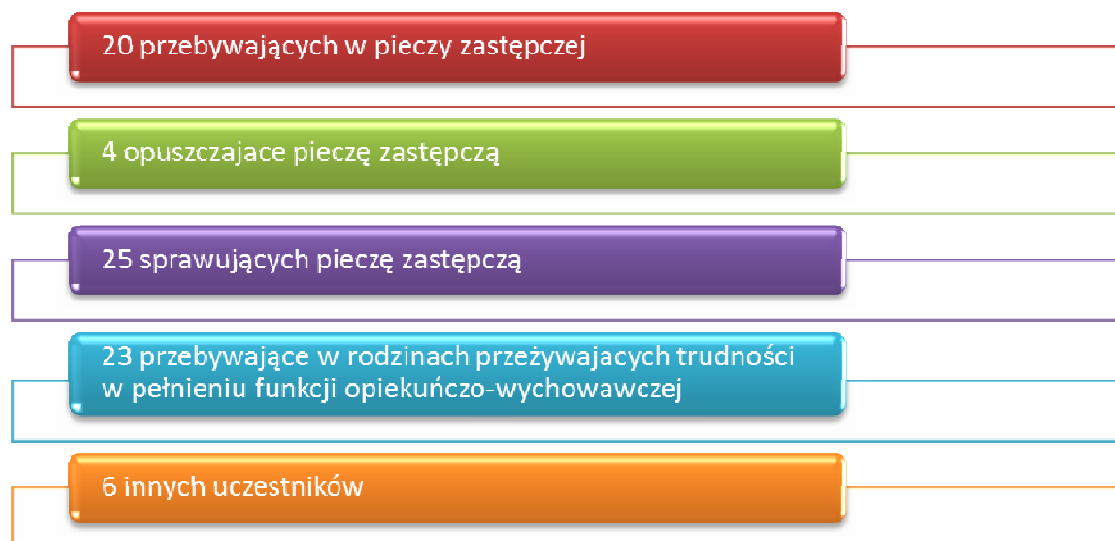
- osób przebywających w pieczy zastępczej,
- osób opuszczających pieczę zastępczą,
- osób sprawujących pieczę zastępczą,
- osób w rodzinach przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W ramach projektu „Rodzina w Centrum 2” zrealizowano następujące formy wsparcia:

- specjalistyczne poradnictwo rodzinne: pedagogiczne, prawne, psychologiczne,
- warsztaty wzmacniające kompetencje rodzicielskie,
- zajęcia animacyjne dla dzieci rodziców korzystających z warsztatów,
- warsztat dla osób przebywających i opuszczających pieczę zastępczą,
- wyjazd edukacyjny 5-dniowy wzmacniający więzi i relacje pomiędzy rodzicami a dziećmi,
- warsztat „Moje emocje” dla dzieci.

Od stycznia do grudnia 2019 r. do projektu przystąpiło 78 osób, w tym:

Na realizację projektu wydatkowano 61 305,24 zł w tym z dotacji celowej 54 562,24 zł i ze środków własnych powiatu 6 743,00 zł.

Z WIGOREM w lepsze jutro

Od stycznia 2018 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu z ramienia Powiatu Inowrocławskiego jest partnerem projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo, Działanie 9.3 Rozwój usług zdrowotnych i społecznych, Poddziałanie 9.3.2 Rozwój usług społecznych. pn. „Z WIGOREM w lepsze jutro”. Partnerem wiodącym jest Spółdzielnia socjalna WIGOR. Celem projektu jest zwiększenie dostępności wysokiej jakości usług opiekuńczych nad osobami niesamodzielnymi poprzez stworzenie ośrodka zapewniającego opiekę dzienną – Mobilny Klub Seniora oraz usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej z terenu Gminy Inowrocław poprzez placówkę wsparcia dziennego w formie podwórkowej – Mobilnego Klubu Juniora.

Projekt wsparciem obejmuje 30 osób niesamodzielnymi oraz 50 dzieci z rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Uczestnicy projektu biorą udział w zajęciach integracyjno-aktywizujących, rehabilitacyjnych, kulinarnych, kulturalnych, językowych, wyjazdach turystycznych, warsztatach psychologicznych, zajęciach z zakresu rozwijania kompetencji społecznych i obywatelskich. Zakończenie realizacji projektu zaplanowano na 31 stycznia 2020 r.

Z WIGOREM w lepsze jutro II

Kontynuacją działań zawartych w projekcie Z WIGOREM w lepsze jutro jest realizacja od kwietnia 2019 r. projektu „Z WIGOREM w lepsze jutro II”, który spotkał się z bardzo dużym zainteresowaniem społeczności lokalnej

Celem projektu jest zwiększenie dostępności wysokiej jakości usług opiekuńczych nad osobami niesamodzielnymi poprzez stworzenie ośrodka zapewniającego opiekę dzienną – Mobilny Klub Seniora.

Projekt wsparciem obejmuje 40 osób niesamozależnych w wieku senioralnym i niepełnosprawnych.

„Kooperacja – efektywna i społeczna”

Na mocy Porozumienia w sprawie zasad współpracy przy realizacji projektu „Kooperacja – efektywna i skuteczna” z dnia 25 czerwca 2018 r. zawartego pomiędzy Województwem Kujawsko-Pomorskim, w imieniu którego działa Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu a Powiatem Inowrocławskim, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu kontynuowano współpracę w celu wypracowania i wdrożenia modelu kooperacji pomiędzy instytucjami pomocy i integracji społecznej a podmiotami innych polityk sektorowych dla gmin miejsko-wiejskich.

Od września rozpoczęły spotkania Partnerskie Zespoły Kooperacji składające się z przedstawicieli podmiotów polityk sektorowych z terenu 3 powiatów: tucholskiego, nakielskiego i inowrocławskiego. Na terenie powiatu inowrocławskiego odbyły się cztery spotkania grupy ekspertów podejmujących próby zmierzające do stworzenia korelacji w dziedzinach, niezbędnych do skutecznego oddziaływania w środowisku osób wykluczonych oraz rodzin w ciężkich kryzysowych sytuacjach.

Aktywna Mama, aktywny Tata.

Od kwietnia 2019 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu jest realizatorem partnerskiego projektu pn. „Aktywna Mama, aktywny Tata” dofinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa 8. Aktywni na rynku pracy, Działanie 8.4 Godzenie życia zawodowego i rodzinnego, Poddziałanie 8.4.1 Wsparcie zatrudnienia osób pełniących funkcje opiekuńcze.

Adresatami projektu są osoby pracujące, sprawujące opiekę nad dziećmi do lat 3 (w tym przebywające na urlopie macierzyńskim/rodzicielskim) oraz osoby bezrobotne lub osoby bierne zawodowo pozostające poza rynkiem pracy ze względu na obowiązek opieki nad dziećmi do lat 3 w tym osoby, które przerwały karierę zawodową ze względu na urodzenie dziecka lub przebywają na urlopie wychowawczym.

Projekt zakłada finansowanie opieki nad dziećmi do lat 3 w formie pokrycia kosztów opieki nad dzieckiem w żłobku (do 800 zł), klubie dziecięcym (do 600 zł), wynagrodzenia dziennego opiekuna (do 600 zł) oraz pokrycia kosztów wynagrodzenia i kosztów składek na ubezpieczenie społeczne niani sprawującej opiekę nad dzieckiem (do 800 zł).

Dla osób bezrobotnych skierowane było też wsparcie w postaci działań aktywizujących, takich jak doradztwo zawodowe, pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, szkolenia podnoszące kompetencje/kwalifikacje + stypendia szkoleniowe.

W 2019 r. wsparciem objęto 85 osób, w tym 60 osób pracujących i 25 osób bezrobotnych. Zrefundowano koszty opieki nad dziećmi na łączną kwotę 113 227,20 zł. Realizacja projektu kontynuowana będzie w roku 2020.

Program korekcyjno-edukacyjny.

W 2019 r. w powiecie inowrocławskim został zrealizowany program korekcyjno-edukacyjny. Głównym celem programu jest powstrzymanie sprawców przemocy przed jej stosowaniem. Celem szczegółowym jest:

- powstrzymanie uczestników programu przed dalszym stosowaniem przemocy,
- rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie,
- kształtowanie umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy w rodzinie,
- uznanie przez uczestników programu swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy,
- zdobycie i poszerzenie wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy w rodzinie,
- uzyskanie przez uczestników programu informacji o możliwości podejmowania działań terapeutycznych.

Adresatami programu były osoby skazane za czyny związane ze stosowaniem przemocy w rodzinie. Program polega na systematycznym uczestniczeniu w 15 spotkaniach, łącznie 60 godzin. Warunkiem ukończenia programu jest uczestniczenie w min. 80% zajęć.

Do programu przystąpiło 15 osób, ukończyło 7. Zajęcia odbywały się w formie sesji grupowych w oparciu o scenariusz programu Duluth. Środki na realizację powyższego programu pozyskane zostały z dotacji Wojewody Kujawsko-Pomorskiego. Na realizację programu wydatkowano 12 399,19 zł.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu.

Od stycznia 2010 r. przy Centrum działa Ośrodek Interwencji Kryzysowej, zwany dalej Ośrodkiem. Przedmiotem działalności Ośrodka jest świadczenie bezpłatnej i anonimowej pomocy osobom, rodzinom, które znalazły się w trudnej dla nich sytuacji

życiowej. Pomoc ta ma na celu zapobieganie przejścia kryzysu w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej.

Z usług ośrodka korzystały:

- 1) osoby, które znalazły się w nagłym lub przewlekłym kryzysie;
- 2) osoby obciążone następstwami wielu trudnych zdarzeń w swoim życiu;
- 3) osoby doznające przemocy.

Ze względu na specyfikę pracy konieczna jest współpraca wielu specjalistów, w związku z tym klienci korzystali z pomocy:

- 1) psychologów-terapeutów;
- 2) pedagoga;
- 3) prawników;
- 4) pracownika socjalnego.

W 2019 r. z pomocy ww. specjalistów skorzystało 480 osób, podjęto 1513 interwencji.

Kontakty indywidualne z klientami:

- 1) psychologów - 905;
- 2) pedagoga – 608.

Najwięcej interwencji przeprowadzono w sprawach:

- 1) przemocy w rodzinie - 197;
- 2) rozwodowych - 317;
- 3) zaburzeń psychopatologicznych - 125;
- 4) konfliktów rodzinnych – 70;
- 5) konfliktów małżeńskich - 167;
- 6) problemów emocjonalnych - 226;
- 7) alkoholizmu - 98;
- 8) problemów wychowawczych - 388;
- 9) walki o odzyskanie władzy rodzicielskiej -24;
- 10) chorób terminalnych - 36;
- 11) wydarzeń traumatycznych - 126;
- 12) żałoby - 81;
- 13) przemocy rówieśniczej - 102;
- 14) cyberprzemocy - 45.

W Ośrodku oprócz podejmowanych interwencji, terapii i wsparcia klientów prowadzono również następujące działania:

- grupę dla sprawców przemocy, w której uczestniczyło łącznie 30 mężczyzn. Odbyło się 19 spotkań. Głównym celem spotkań była redukcja zachowań przemocowych, nauka prawidłowej komunikacji partnerskiej, zdobycie umiejętności konstruktywnego wyrażania uczuć,

- grupę dla dzieci i rodziców w sytuacji około rozwodowej (20 spotkań), w której uczestniczyło 42 osoby, w tym 24 dorosłych i 18 dzieci. Celem grupy było poznanie emocji i uczuć, które może odczuwać człowiek w trudnych sytuacjach życiowych, poznanie własnych praw i wyrażanie potrzeb w sytuacji rozwodu,

- grupę dla młodzieży z problemami psychospołecznymi (20 spotkań), w której brało udział 14 uczestników tj. 8 dziewcząt i 6 chłopców w wieku od 13 do 18 roku życia. Główne problemy, z którymi zmierzała się młodzież to: konflikty, przemoc rówieśnicza i domowa, absencja szkolna, inicjacja alkoholowa, samookaleczenia, zaburzenia więzi, wykluczenie po ujawnieniu skłonności homoseksualnych, próby samobójcze. Jak wynika z informacji uzyskanych od rodziców, praca w grupie wnosi widoczne zmiany w zachowaniu ich dzieci.

Zgodnie z założeniami zawartymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Inowrocławskiego odbyło się spotkanie wszystkich instytucji współpracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w którym wzięli udział przedstawiciele policji, pomocy społecznej, sądu, prokuratury. Gośćmi spotkania byli przedstawiciele Komendy Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy oraz Wojewódzki Koordynator Procedury Niebieskiej Karty.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej przeprowadził szkolenie dla kuratorów Sądowych, które dotyczyło Procedury Niebieskiej Karty.

OIK wspólnie z Komendą Powiatową Policji zorganizował w placówkach oświatowych na terenie powiatu inowrocławskiego apel przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci. Pracownicy ośrodka spotkali się z uczniami Szkoły Podstawowej Nr 11 w Inowrocławiu.

Ponadto zorganizowano powiatową konferencję „Problemy współczesnej rodziny”. W konferencji wzięło udział 300 osób, przedstawiciele pomocy społecznej, oświaty, policji, sądów, organizacji pozarządowych z powiatu inowrocławskiego i województwa.

Oprócz wyżej wymienionych działań Ośrodek współpracował z policją, prokuraturą, sądami, kuratorami, ośrodkami pomocy społecznej oraz kościołem. Pracownik Ośrodka jest członkiem Zespołów Interdyscyplinarnych przy GOPS oraz MOPS w Inowrocławiu. Na

bieżący pracownicy Ośrodka udzielają konsultacji pracownikom służb pomocowych w powiecie inowrocławskim i powiatów ościennych.

W Ośrodku zatrudniona była jedna osoba na pełnym etacie, ponadto zatrudnieni byli psychologowie i pedagodzy na umowy cywilno-prawne, którzy udzielali porad i konsultacji.

Utrzymanie Ośrodka wyniosło 157 796,00 zł.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie przy PCPR w Inowrocławiu.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Jaksicach istnieje od 1 stycznia 2010 roku. Działa w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu, zlokalizowany jest w Jaksicach przy ul. Sportowej 4.

Podstawę prawną funkcjonowania Ośrodka stanowi ustawa z dnia 29 lipca 2005 r., (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390) o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie natomiast zadania, jakie realizuje wynikają z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Ośrodek spełnia również standardy określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne.

Główny cel realizowany przez SOW to udzielanie specjalistycznej pomocy ofiarom przemocy domowej w zakresie interwencyjnym, bytowym, terapeutyczno-wspomagającym, co ma służyć bezpieczeństwu i ochronie oraz czasowej izolacji od źródeł kryzysu.

Ponadto, istotnym zadaniem Ośrodka jest zapewnienie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie i ich dzieciom bezpieczeństwa osobistego oraz wsparcia i pomocy, dzięki któremu będą mogły poradzić sobie z traumatycznymi doświadczeniami, odzyskać szacunek dla siebie i zacząć samodzielnie budować nowe, wolne od przemocy życie. Poza ochroną ofiar przed osobą stosującą przemoc, Zespół Pracowników Ośrodka, pracuje również nad nabraniem przez ofiary przemocy w rodzinie dystansu do istniejącej sytuacji. Dążeniem jest także wypracowywanie z klientami Ośrodka większej łatwości w podejmowaniu decyzji, poprawienie ich relacji z dziećmi oraz wzmocnienie kondycji psychicznej. Pracuje się również nad aktywizacją zawodową, podnoszeniem wiedzy i świadomości prawnej,

zwiększeniem poczucia własnej wartości, wiary w swoje możliwości nad odzyskaniem kontroli nad własnym życiem oraz rozwojem osobistym. Celem jest również pomyślnie załatwianie spraw urzędowych w różnych instytucjach, m. in. ops-y, policja, prokuratura, sądy, urzędy miast lub gmin w sprawie pozyskania mieszkań, szkoły, poradnie itp.

Usługi w zakresie interwencyjnym świadczone w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Jaksicach, to przede wszystkim zapewnienie, bezpłatnego i bez wcześniejszego skierowania, schronienia osobom doznającym przemocy w rodzinie jak i ich dzieciom, tym samym odizolowanie od sprawcy przemocy. Beneficjenci mogą przebywać w Ośrodku do trzech miesięcy z możliwością przedłużenia terminu pobytu w indywidualnych, uzasadnionych przypadkach. Oprócz tego, natychmiastowo udzielane jest wsparcie oraz pomoc psychologiczna czy medyczna. Wszystko w zależności od potrzeb rodziny.

W ramach usług zabezpieczających potrzeby bytowe, klienci Ośrodka mają zapewnione wyżywienie, środki higieny osobistej i czystości. Do dyspozycji są również odpowiednio wyposażone pomieszczenia higieniczno-sanitarne, kuchnia, łazienka, wspólny pokój dziennego pobytu z miejscem zabaw dla dzieci i miejscem do nauki.

W zakresie terapeutyczno-wspomagającym diagnozuje się problem przemocy w rodzinie, opracowuje indywidualny plan pomocy ofierze przemocy w rodzinie uwzględniający: potrzeby, cele, metody i czas pomocy. Udziela się również poradnictwa: psychologicznego, prawnego, socjalnego, a także konsultacji wychowawczych. Wspiera formami indywidualnej terapii, m. in. w celu nabycia umiejętności ochrony przed osobą stosującą przemoc w rodzinie. Dokonuje się oceny sytuacji dzieci w rodzinie i udziela im wsparcia lub pomocy psychologicznej oraz specjalistycznej pomocy pedagogicznej. Ośrodek umożliwia również uczestniczenie w grupie wsparcia.

W okresie sprawozdawczym w Ośrodku przebywało 48 osób (w tym 21 kobiet, 1 mężczyzna i 26 dzieci). Przedział wiekowy kobiet to 21-68 lat, średnia wieku 34 lat, natomiast średnia wieku dzieci to 6 lat. Główną przyczyną przyjęcia do Ośrodka była przemoc fizyczna, psychiczna ze strony mężów, partnerów, ojców oraz innych osób. Średniomiesięczny stan mieszkańców Ośrodka wyniósł 6 osób.

Ważnym elementem pracy były działania specjalistów, m.in. prawnika, psychologa, pracownika socjalnego, pedagoga, pracownika prowadzącego oraz pozostałych pracowników. Udzielali oni pomocy i wsparcia w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowych, dokonywali diagnozy sytuacji oraz prowadzili konsultacje wychowawcze. Organizowane były zajęcia

edukacyjno-wychowawcze dla osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz ich dzieci, zajęcia pedagogiczne, a także zajęcia edukacyjne nt. zjawiska przemocy domowej. Łącznie we wszystkich zajęciach wzięły udział 23 osoby i przeprowadzono dla nich 54 spotkań/zajęć.

W 2019 r. przeprowadzono zajęcia edukacyjno-profilaktyczne nt. przemocy domowej, łącznie uczestniczyło w tych zajęciach 78 uczniów z Liceum Ogólnokształcącego w Kruszwicy. W okresie sprawozdawczym udzielono łącznie pomocy i wsparcia 85 osobom, w tym 37 osobom w formie doraźnej (prawnik, psycholog) i 48 osobom w formie pomocy całodobowej. Łącznie udzielono 1002 porad, konsultacji i terapii.

W Pokoju Przesłuchań mieszczącym się w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Jaksicach w roku 2019 przeprowadzono 66 przesłuchań małoletnich świadków.

Średnie zatrudnienie w 2019 r. wyniosło 6,78 etatów (7 osób), natomiast średnie miesięczne wynagrodzenie 3077,23 zł. Środki na realizację i obsługę tego zadania zapewnia budżet państwa. W okresie sprawozdawczym wydatkowano na działalność Ośrodka 467 110,20 zł.

Pomoc dla cudzoziemców posiadających ważną Kartę Polaka.

Po raz drugi w Powiecie Inowrocławskim w 2019 roku realizowano zadanie wypłaty świadczenia pieniężnego, na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania w Rzeczypospolitej Polskiej, dla osoby posiadającej obywatelstwo białoruskie, w związku ze złożeniem wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt stały z powołaniem się na posiadanie ważnej Karty Polaka.

Karta Polaka jest dokumentem potwierdzającym przynależność do Narodu Polskiego. Posiadaczowi Karty Polaka przysługują uprawnienia wynikające z ustawy o Karcie Polaka uchwalonej przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej 7 września 2007 roku. Może ona być przyznana osobie, która deklaruje przynależność do Narodu Polskiego i spełni łącznie następujące warunki:

- wykaże swój związek z polskością przez przynajmniej podstawową znajomość języka polskiego, który uważa za język ojczysty oraz znajomość i kultywowanie polskich tradycji i zwyczajów,
- w obecności konsula Rzeczypospolitej Polskiej, lub upoważnionego pracownika uprawnionej organizacji, złoży pisemną deklarację przynależności do Narodu Polskiego,

- wykaże, że jest narodowości polskiej lub posiadała obywatelstwo polskie, lub co najmniej jedno z jej rodziców lub dziadków albo dwoje pradiadków było narodowości polskiej lub posiadało obywatelstwo polskie albo przedstawi zaświadczenie organizacji polskiej lub polonijnej działającej na terenie jednego z państw, o których mowa w ustawie, potwierdzające aktywne zaangażowanie w działalność na rzecz języka i kultury polskiej lub polskiej mniejszości narodowej przez okres co najmniej ostatnich 3 lat.

Karta może być przyznana wyłącznie osobie posiadającej w dniu złożenia wniosku o wydanie Karty Polaka obywatelstwo Armenii, Azerbejdżanu, Białorusi, Estonii, Gruzji, Kazachstanu, Kirgistanu, Litwy, Łotwy, Republiki Mołdowy, Federacji Rosyjskiej, Tadżykistanu, Turkmenistanu, Ukrainy lub Uzbekistanu albo posiadającej w jednym z tych państw status bezpaństwowca. Karta Polaka może być także przyznana osobie będącej obywatelem jednego z państw, o których mowa powyżej, której polskie pochodzenie zostało prawomocnie stwierdzone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji. Karta Polaka może być przyznana wyłącznie osobie nieposiadającej obywatelstwa polskiego albo zezwolenia na osiedlenie się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Posiadacz Karty Polaka ma prawo do świadczenia pieniężnego na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania w Polsce, w przypadku złożenia wniosku o pobyt stały w Polsce. Wpłaty świadczenia na podstawie decyzji wojewody dokonuje starosta właściwy ze względu na miejsce pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej osoby uprawnionej do świadczenia pieniężnego. Na terenie Powiatu Inowrocławskiego starosta wykonuje powyższe zadanie za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. Świadczenie przysługuje wnioskodawcy, jego małżonkowi i małoletnim dzieciom na okres do 9 miesięcy. W okresie pierwszych 3 miesięcy świadczenie wynosi równowartość 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę, obowiązującego w roku złożenia wniosku o przyznanie świadczenia pieniężnego na wnioskodawcę i jego małżonka oraz równowartość 50% tej kwoty na każde małoletnie dziecko pozostające pod władzą rodzicielską wnioskodawcy lub jego małżonka. W okresie od 4 do 9 miesięcy świadczenie pieniężne wynosi 60% kwot określonych powyżej.

W 2019 roku zgodnie z decyzją Wojewody Kujawsko-Pomorskiego wypłacono pomoc tytułem pokrycia kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania dla trzech Wnioskodawców na łączną kwotę 32 058,00 zł. Dla Wnioskodawcy posiadającego obywatelstwo białoruskie, jego małżonki oraz małoletniego dziecka, świadczenie zostało

przyznane na okres 9 miesięcy, na łączną kwotę 17 703,00 zł. Dla Wnioskodawców posiadających obywatelstwo ukraińskie, świadczenie zostało przyznane na okres 9 miesięcy, na łączną kwotę 14 355,00 zł.

Pozostała działalność.

W ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli oraz nauczycieli emerytów i rencistów placówek opiekuńczo-wychowawczych przyznano 5 świadczeń na kwotę 4 000,00 zł.

Zgodnie z art. 19 ust. 17 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego. Centrum przekazywało sprawozdania i zbiory centralne wykonywanych zadań na bieżąco.

Zorganizowano obchody Dnia Pracownika Socjalnego. Podczas uroczystości 21 listopada 2019 r. Starosta Inowrocławski wręczyła pamiątkowe listy gratulacyjne wyróżniającym się pracownikom domów pomocy społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych i Centrum.

W siedzibie Centrum odbyły się 4 spotkania członków Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych, w której skład wchodzi członkowie stowarzyszeń. Na spotkaniach opiniowane były uchwały i programy dotyczące osób niepełnosprawnych realizowane przez Centrum. Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych na lata 2016-2020 została powołana Zarządzeniem Nr 23/2016 Starosty Inowrocławskiego z dnia 30 czerwca 2016 roku. W skład Rady wchodzi przedstawiciel Stowarzyszenia Wzajemnej Pomocy „Flandria”, przedstawicielka Stowarzyszenia „Amazonki”, przedstawicielka Fundacji „Przystań Nadziei”, pracownik Powiatowego Urzędu Pracy w Inowrocławiu oraz pracownik Centrum. Działalność Rady jako organu opiniowczo-doradczego skupia się na opiniowaniu projektów uchwał i programów przyjmowanych przez Radę Powiatu Inowrocławskiego pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych. Podejmuje działania doradcze w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu współpracuje ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Integracji, które jest wydawcą magazynu „Integracja”. Centrum zamawia magazyn w liczbie 75 szt. Magazyn jest rozprowadzany bezpłatnie do placówek podległych oraz osób zainteresowanych tematyką niepełnosprawności. Celem

jest wspieranie działań podejmowanych przez Stowarzyszenie na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych, niesienie pomocy osobom niepełnosprawnym w uzyskiwaniu informacji.

W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi powołana została Komisja opiniująca wnioski na dofinansowania likwidacji barier architektonicznych i technicznych. W skład komisji weszli przedstawiciele Stowarzyszenia Wzajemnej Pomocy „Flandria”.

Centrum w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi pomaga promować działalność organizacji, udostępniając własną stronę internetową, www.pcpr-ino.pl, na której są zamieszczane aktualne informacje tj. dane adresowe, telefony oraz informacje o funkcjonowaniu stowarzyszeń.

Kontrole przeprowadzone przez pracowników Centrum w jednostkach nadzorowanych:

- 1) DPS w Parchaniu, 16 grudnia;
- 2) DPS w Warzynie, 17 grudnia;
- 3) WTZ w Inowrocławiu 12 grudnia.

Jednocześnie korzystając z uprawnień kontrolnych wobec organizatorów i ośrodków prowadzących turnusy rehabilitacyjne przeprowadzono 23 września 2019 r. kontrolę w Sanatorium Uzdrowskim Ośrodku Rehabilitacji i Odnowy Biologicznej „Oaza”, w Sanatorium Uzdrowskim „Kujawiak”, „Kujawianka” i „As”.

Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2020.

Na funkcjonowanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu potrzeba 1 427 194 zł.

Na rehabilitację społeczną i zawodową otrzymano środki z PFRON w wysokości 2 543 737 zł.

Na funkcjonowanie Ośrodka Interwencji Kryzysowej potrzeba 168 677 zł.

Na funkcjonowanie Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie otrzymano środki w wysokości 420 000 zł.

Na pomoc zdrowotną dla nauczycieli i nauczycieli emerytów i rencistów zatrudnionych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na podstawie Karty Nauczyciela potrzeba 4 000 zł.

Opracował: Rafał Walter

Inowrocław, kwiecień 2020 r.